POZNAŃSKA AKADEMIA MEDYCZNA NAUK STOSOWANYCH
IM. KSIĘCIA MIESZKA I W POZNANIU

WYDZIAŁ LEKARSKI
KIERUNEK LEKARSKI
JEDNOLITE STUDIA MAGISTERSKIE
PROFIL OGÓLNOAKADEMICKI

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ

Informacje ogólne

<table>
<tr><td colspan="10">Nazwa zajęć:
LARYNGOLOGIA</td></tr>
<tr><td colspan="3">1. Kod zajęć: L_V-10_65</td><td colspan="7">2. Liczba punktów ECTS: 4</td></tr>
<tr><td>3. Kierunek:</td><td>Lekarski</td><td>6. Liczba godzin:</td><td>ogółem</td><td>wykłady</td><td>e-learning</td><td>ćwiczenia</td><td>seminaria</td><td>Praktyczne nauczanie kliniczne</td><td>Praktyki zawodowe</td></tr>
<tr><td>4. Rok studiów</td><td>V</td><td>7. Zajęcia stacjonarne:</td><td>60</td><td>10</td><td></td><td>40 w tym 10 w CSM</td><td>10</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>5. Semestr:</td><td>X</td><td>8. Poziom studiów:</td><td colspan="6">JEDNOLITE MAGISTERSKIEJ</td></tr>
<tr><td colspan="10">Koordynator przedmiotu i osoby prowadzące zajęcia:
Dr n. med. Roland Zydroń, Dr n. med. Łukasz Borucki, Prof. dr hab. med. Witold Szyfter, lek. Weronika Baranowska, lek. Jakub Kopeć, lek. Tatiana Fijałkowska – Ratajczak, lek. Tomasz Pastusiak, lek. Magdalena Urbaś</td></tr>
<tr><td>9. Forma zaliczenia:</td><td>Egzamin</td><td>10. Język wykładowy:</td><td colspan="7">polski</td></tr>
</table>

Informacje szczegółowe

1. Cele kształcenia (intencje wykładowcy):	
C1.	Przyswojenie i utrwalenie wiedzy z zakresu anatomii, fizjologii oraz najczęstszych chorób ucha, nosa, zatok przynosowych, gardła, krtani i szyi.
C2.	Nabycie umiejętności diagnozowania i leczenia podstawowych chorób z zakresu narządów głowy i szyi.
C3.	Znajomość zasad operacji chirurgicznych w zakresie narządów głowy i szyi.
C4.	Przygotowanie studentów do samodzielnego przeprowadzenia podstawowego badania laryngologicznego oraz interpretacji jego wyników.

2. Wymagania wstępne:
Wiedza, umiejętności i kompetencje z zakresu poprzednich lat/semestrów studiów na kierunku lekarskim.

3. Efekty uczenia się wybrane dla zajęć:

W zakresie wiedzy

Symbol efektu uczenia się	**Symbol przedmiotowego efektu kształcenia**	**Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się** ***(Po zakończeniu zajęć dla potwierdzenia osiągnięcia efektów uczenia się słuchacz:)***	**Sposób weryfikacji efektu**	**Symbol postawionego celu/ów**
F.W1.	**L_65-V_F.W1.**	Zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych chorób wymagających leczenia zabiegowego u dorosłych: 3)głowy i szyi;	Egzamin w formie pisemnej, ocena przygotowania i pracy studenta podczas zajęć, ocena poziomu wykonania zadania	C1, C2
F.W3.	**L_65-V_F.W3.**	Zna i rozumie podstawowe techniki zabiegowe klasyczne i małoinwazyjne		C2, C3
F.W4.	**L_65-V_F.W4.**	Zna i rozumie zasady kwalifikowania do podstawowych zabiegów operacyjnych i inwazyjnych procedur diagnostyczno-leczniczych oraz najczęstsze powikłania;		C3
F.W6.	**L_65-V_F.W6.**	Zna i rozumie zasady bezpieczeństwa okołooperacyjnego, przygotowania pacjenta do operacji, wykonania znieczulenia ogólnego i miejscowego oraz kontrolowanej sedacji;		C3
F.W7.	**L_65-V_F.W7.**	Zna i rozumie zasady leczenia pooperacyjnego z terapią przeciwbólową i monitorowaniem pooperacyjnym;		
F.W10.	**L_65-V_F.W10.**	Zna i rozumie najczęściej występujące stany zagrożenia życia u dzieci i dorosłych oraz zasady postępowania w tych stanach, w szczególności w: 3) krwotokach; 7) innych ostrych stanach pochodzenia: i) laryngologicznego,		
F.W19.	**L_65-V_F.W19.**	Zna i rozumie zagadnienia z zakresu laryngologii, foniatrii i audiologii, w szczególności: 1) przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w chorobach ucha, nosa, zatok przynosowych, jamy ustnej, gardła i krtani;		C1, C2, C3

		2) choroby nerwu twarzowego i wybranych struktur szyi; 3) zasady postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w urazach mechanicznych ucha, nosa, krtani i przełyku; 4) zasady postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w zaburzeniach słuchu, głosu i mowy;		
W zakresie umiejętności				
Symbol efektu uczenia się	**Symbol przedmiotowego efektu kształcenia**	**Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się**	**Sposób weryfikacji efektu**	**Symbol postawionego celu/ów**
F.U1.	**L_65-V_F.U1.**	Potrafi umyć chirurgicznie ręce, nałożyć jałowe rękawiczki, ubrać się do operacji lub zabiegu wymagającego jałowości, przygotować pole operacyjne zgodnie z zasadami aseptyki oraz uczestniczyć w zabiegu operacyjnym;	Obserwacja, ocena poziomu wykonania zadania	C3
F.U2.	**L_65-V_F.U2.**	Potrafi założyć i zmienić jałowy opatrunek;		C3
F.U3.	**L_65-V_F.U3.**	Potrafi ocenić i zaopatrzyć prostą ranę, w tym znieczulić miejscowo (powierzchownie, nasiękowo), założyć i usunąć szwy chirurgiczne, założyć i zmienić jałowy opatrunek chirurgiczny;		C3
F.U4.	**L_65-V_F.U4.**	Potrafi rozpoznawać najczęściej występujące stany zagrożenia życia, w tym z wykorzystaniem różnych technik obrazowania;		C3
F.U21.	**L_65-V_F.U21.**	Potrafi przekazywać niepomyślne wiadomości z wykorzystaniem wybranego protokołu, np.: 1) SPIKES: S (*Setting* – właściwe otoczenie), P (*Perception* – poznanie stanu wiedzy współrozmówcy), I (*Invitation/Information* – zaproszenie do rozmowy / informowanie), K (*Knowledge* – przekazanie niepomyślnej informacji), E (*Emotions and empathy* – emocje i empatia), S (*Strategy and summary* – plan działania i podsumowanie), 2) EMPATIA: E (Emocje), M (Miejsce), P (Perspektywa pacjenta), A (Adekwatny język),		C1, C2

		T (Treść wiadomości), I (Informacje dodatkowe), A (Adnotacja w dokumentacji), 3) ABCDE: A (*Advance preparation* – przygotowanie do rozmowy), B (*Build therapeutic environment* – nawiązanie dobrego kontaktu z rodziną), C (*Communicate well* – przekazanie złej wiadomości, uwzględniając zasady komunikacji), D (*Dealing with reactions* – radzenie sobie z trudnymi emocjami), E (*Encourage and validate emotions* – prawo do okazywania emocji, przekierowanie ich i adekwatne reagowanie, dążące do zakończenia spotkania) – w tym wspierać rodzinę w procesie godnego umierania pacjenta i informować rodzinę o śmierci pacjenta;		
F.U22.	**L_65-V_F.U22.**	Potrafi uzyskiwać informacje od członków zespołu z poszanowaniem ich zróżnicowanych opinii i specjalistycznych kompetencji oraz uwzględniać te informacje w planie diagnostyczno-terapeutycznym pacjenta, a także stosować protokoły ATMIST, RSVP/ISBAR..		C1, C2
W zakresie kompetencji społecznych				
Symbol efektu uczenia się	**Symbol przedmiotowego efektu kształcenia**	**Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się**	**Sposób weryfikacji efektu**	**Symbol postawionego celu/ów**
K.1.	**L_65-V_K.1.**	Jest gotów do nawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych;	Obserwacja, dyskusja	C1, C2, C3
K.2.	**L_65-V_K.2.**	Jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta		C1, C2, C3
K.3.	**L_65-V_K.3.**	Jest gotów do przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta;;		C1, C2, C3
K.4.	**L_65-V_K.4.**	Jest gotów do podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby;		C1, C2, C3
K.5.	**L_65-V_K.5.**	Jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;		
K.6.	**L_65-V_K.6.**	Jest gotów do propagowania zachowań prozdrowotnych;		

4. Treści programowe:		
Symbol treści programowych	**Treści programowe**	**Odniesienie do efektów uczenia się**
WYKŁADY		
T1	Wprowadzenie, stany naglące w otolaryngologii, podstawa czaszki	F.W1., F.W3., F.W. 4, F.W.10, F.W19., K5.
T2	Nowotwory w otolaryngologii	
T3	Otologia - choroby uszu	
T4	Rynologia - choroby nosa i zatok przynosowych	
T5	Laryngologia - choroby gardła i krtani	
ĆWICZENIA I SEMINARIA		
T6	Badanie podmiotowe i przedmiotowe w laryngologii. Najczęstsze objawy chorób głowy i szyi.	F.W.1., F.W2, F.W.3., F.W4., F.W.6., F.W.10., F.W.19, F.U1., F.U.2., F.U.3., F.U4; F.U21., F.U22., K.1-6.,
T7	Anatomia i fizjologia nosa i zatok obocznych nosa. Badania dodatkowe w rynologii. Ostre i przewlekłe zapalenie zatok przynosowych. Metody operacyjne i zachowawcze leczenia chorób zatok przynosowych. Nowoczesne metody leczenia chorób alergicznych nosa i zatok obocznych nosa.	
T8	Anatomia i fizjologia ucha. Metody diagnostyczne. Choroby ucha zewnętrznego, środkowego i wewnętrznego. Choroby ucha zewnętrznego. Ostre i przewlekłe zapalenie ucha środkowego oraz ich powikłania. Metody operacyjne i zachowawcze leczenia chorób uszu. Choroby n. VII.	
T9	Podstawy audiologii. Badania słuchu – metody subiektywne i obiektywne. Diagnostyka słuchu w wieku dziecięcym i dorosłym. Niedosłuch – epidemiologia, przyczyny i leczenie. Różnicowanie – niedosłuch przewodzeniowy/ odbiorczy. Nagła głuchota idiopatyczna – diagnostyka/ leczenie. Szumy uszne.	
T10	Anatomia i fizjologia krtani. Podstawowe zagadnienia foniatryczne w praktyce ogólnolekarskiej. Ostre i przewlekłe zapalenia krtani. Porażenia fałdów głosowych. Rak krtani – epidemiologia, objawy i leczenie. Diagnostyka i leczenie zaburzeń głosu o typie dysfonii organicznej i czynnościowej. Orzecznictwo zawodowe u osób pracujących głosem. Metody operacyjne i zachowawcze leczenia chorób krtani. Opieka nad pacjentem z tracheotomią.	
T11	Choroby gardła i przełyku. Przerost migdałka gardłowego. Choroby zapalne gardła. Wskazania do tonsilektomii i adenotomii. Angina i jej powikłania. Nowotwory gardła górnego środkowego i dolnego. Zesp. obturacyjnego bezdechu sennego jako problem społeczny. Rola wirusa HPV w schorzeniach głowy i szyi.	
T12	Nowotwory masywu szczękowo – sitowego. Manifestacja chorób autoimmunologicznych w codziennej praktyce laryngologicznej. Powikłania zatoko pochodne. Choroby ślinianek. Guzy szyi – różnicowanie, diagnostyka. Ropowica szyi. Metody operacyjne i zachowawcze leczenia chorób szyi.	
T13	Wybrane zagadnienia z otolaryngologii dziecięcej. Odmienności anatomiczne i fizjologiczne u dzieci. Zapalenie krtani wirusowe i	

	bakteryjne – objawy, leczenie. Wiotkość krtani. Wysiękowe zapalenie ucha środkowego u dzieci. Mutacja – przebieg fizjologiczny i nieprawidłowy.	
T14	Zawroty głowy jako problem interdyscyplinarny. Diagnostyka narządu równowagi. Najczęstsze schorzenia otoneurologiczne w codziennej praktyce – zapalenie n. przedsionkowego, łagodne położeniowe zawroty głowy, choroba Meniere`a. Różnicowanie ośrodkowych i obwodowych zawrotów głowy. Diagnostyka ostrych zaburzeń przedsionkowych.	
T15	Stany nagłe w otolaryngologii - postępowanie: duszność krtaniowa, krwawienie z nosa, krwawienie z gardła; urazy w obrębie dróg oddechowych; obrzęk naczynioruchowy; ciała obce przełyku. Tracheotomia/konikotomia – wskazania, sposób wykonania.	
T16	Organizacja pracy bloku operacyjnego otolaryngologii, zasady aseptyki i antyseptyki oraz bezpieczeństwa pacjenta. Instrumentarium i podstawowe wyposażenie sali operacyjnej wykorzystywane w otolaryngologii. Wskazania do najczęściej wykonywanych zabiegów otolaryngologicznych oraz przygotowanie pacjenta do leczenia operacyjnego. Obserwacja przebiegu wybranych zabiegów otolaryngologicznych oraz omówienie ich etapów, możliwych powikłań i postępowania pooperacyjnego. Zasady współpracy zespołu operacyjnego oraz rola lekarza w opiece okołooperacyjnej.	
T17	Organizacja pracy oddziału otolaryngologii oraz zasady prowadzenia dokumentacji medycznej. Planowanie diagnostyki i interpretacja wyników badań laboratoryjnych, obrazowych i czynnościowych w otolaryngologii. Udział w obchodzie lekarskim – analiza problemów klinicznych, ustalanie rozpoznania i planu leczenia. Opieka nad pacjentem przed- i pooperacyjnym, monitorowanie przebiegu leczenia oraz rozpoznawanie wczesnych powikłań. Postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne u pacjentów z najczęstszymi schorzeniami otolaryngologicznymi wymagającymi hospitalizacji. Współpraca z zespołem terapeutycznym oraz zasady komunikacji z pacjentem i jego rodziną.	
T18	Organizacja pracy poradni otolaryngologicznej oraz zasady kwalifikacji pacjentów do diagnostyki i leczenia. Wskazania do leczenia w trybie ambulatoryjnym/szpitalnym. Wykonywanie i obserwacja podstawowych procedur diagnostycznych i leczniczych wykonywanych w warunkach ambulatoryjnych. Komunikacja z pacjentem, przekazywanie zaleceń oraz planowanie opieki ambulatoryjnej i kontroli po leczeniu.	
T19	Organizacja pracy izby przyjęć otolaryngologicznej oraz zasady kwalifikacji pacjentów do leczenia ambulatoryjnego i hospitalizacji. Badanie pacjenta zgłaszającego się w trybie pilnym oraz ocena stanu ogólnego i miejscowego. Diagnostyka i postępowanie w stanach nagłych w otolaryngologii, w szczególności: duszność, krwawienie z nosa, urazy, ciała obce, ostre zakażenia oraz nagłe zaburzenia słuchu i równowagi. Wykonywanie i obserwacja podstawowych procedur diagnostycznych i leczniczych	

	stosowanych w izbie przyjęć. Podejmowanie decyzji dotyczących dalszego postępowania – leczenie ambulatoryjne, hospitalizacja lub pilna interwencja operacyjna. Współpraca z zespołem ratownictwa medycznego oraz konsultacje międzyoddziałowe w stanach nagłych.	

5.Warunki zaliczenia:
(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie zaliczeń wszystkich zajęć dydaktycznych przewidzianych w planie studiów, zdane kolokwium wejściowe i wyjściowe oraz egzamin.
W przypadku nieobecności usprawiedliwionej – obowiązek odrobienia zajęć po uprzednim uzgodnieniu z adiunktem dydaktycznym.
Próg otrzymania oceny dostatecznej na egzaminie to minimum 60% prawidłowych odpowiedzi.

D – DIAGNOSTYCZNY – sprawdziany, odpowiedzi ustne.
F – FORMUŁUJĄCE – obserwacja studenta, zaliczenie praktyczne, sprawozdanie.
P – PODSUMOWUJĄCE – kolokwium wyjściowe, test końcowy.

5	Bardzo dobry – znakomita wiedza, umiejętności, kompetencje
4,5	Ponad dobry – bardzo dobra wiedza, umiejętności, kompetencje
4	Dobry – dobra wiedza, umiejętności, kompetencje
3,5	Dość dobry – zadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje, ale ze znacznymi niedociągnięciami
3	Dostateczny – zadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje, z licznymi błędami (próg 60%)
2	Niedostateczny – niezadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje (poniżej 60%)

Egzamin: test obejmuje 60 pytań zawierające wszystkie elementy realizowanego przedmiotu (P)

Progi procentowe: test
93%-100% bardzo dobry -5,0
84%-92% ponad dobry -4,5
76%-83% dobry-4,0
68%-75% dość dobry -3,5
60%-67% dostateczny -3,0
poniżej 60% niedostateczny -2,0

6. Metody prowadzenia zajęć:

Student, pod nadzorem nauczyciela akademickiego, uczestniczy w procesie diagnostycznym i terapeutycznym pacjentów, doskonaląc umiejętności kliniczne, komunikacyjne oraz zasady profesjonalizmu lekarskiego.
Szczegółowe metody prowadzenia zajęć:
- przekazywanie wiedzy w formie wykładu
- przekazywanie wiedzy oraz utrwalenie zdobytych wiadomości w formie seminarium
- ćwiczenia kliniczne przy łóżku chorego,
- demonstracja technik badania otolaryngologicznego
- badanie pacjentów ambulatoryjnych i hospitalizowanych (pod opieką asystenta)
- nauczanie oparte na rzeczywistych przypadkach klinicznych
- analiza dokumentacji medycznej oraz wyników badań diagnostycznych
- obserwacja i omówienie zabiegów na bloku operacyjnym

7. Literatura ***(podajemy wyłącznie pozycje do przeczytania przez słuchaczy a nie wykorzystywane przez wykładowcę)***	
Literatura obowiązkowa:	**Literatura zalecana**:
H. Iro, R. Probst, G. Grevers *Otorynolaryngologia*, Urban & Partner Edra, Wrocław 2017.	Behrbohm H., Kaschke O., Nawka T., Swift A., *Choroby ucha, nosa i gardła z chirurgią głowy i szyi*, Edra Urban & Partner, Wrocław 2011.
	Gerhard Rettinger , Jochen A. Werner , Juergen Theissing *Otorynolaryngologia. Chirurgia głowy i szyi.* MediPage, Warszawa 2014

8. Kalkulacja ECTS – proponowana: ***(na podstawie poniższego przykładu)***	
Forma aktywności/obciążenie studenta	**Godziny na realizację**
Godziny zajęć (wg harmonogramu realizacji programu studiów) z wykładowcą	60
Praca własna studenta	60
SUMA GODZIN	120
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW **ECTS** DLA ZAJĘĆ	4

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).